

Prirodno-matematički fakultet
Društvo matematičara i fizičara Crne Gore

OLIMPIJADA ZNANJA 2015

Takmičenje iz FIZIKE
za II razred srednje škole

1. Kuglica, čiji je koeficijent zapreminskog širenja β , uranja se u tečnost na temperaturama t_1 i t_2 . Težine istisnute tečnosti su pri tome Q_1 i Q_2 , redom. Odrediti koeficijent zapreminskog širenja tečnosti β_1 .
Napomena: Pri rješavanju zadatka koristiti aproksimaciju $\beta \cdot \beta_1 \approx 0$.
2. Idealna toplotna mašina radi po slijedećem kružnom ciklusu: idealni gas se adijabatski hladi, potom izobarno sabija i na kraju izohorski prevodi u početno stanje. Ako je odnos maksimalne i minimalne temperature u toku ciklusa $T_{max}/T_{min} = \tau = 9$ i ako je adijabatska konstanta $\gamma = 2$, odrediti koeficijent korisnog dejstva ove toplotne mašine. Za adijabatski proces važi: $p \cdot V^\gamma = const$.
3. Ploče ravnog kondenzatora postavljene su horizontalno na rastojanju $d_0 = 2\text{mm}$. U početnom trenutku napon između ploča iznosi $U_0 = 500\text{V}$. U jednom trenutku donja ploča se oslobodi i počinje da pada. Odrediti brzinu donje ploče u trenutku kada napon na kondenzatoru iznosi $U = 5U_0$, ako je sve vrijeme kondenzator odvojen od izvora napona. Masa donje ploče je $m = 100\text{g}$, a početni kapacitet kondenzatora je $C_0 = 1\text{nF}$. Zanemariti otpor vazduha. Uzeti da je $g = 10\text{m/s}^2$.
4. Koliku maksimalnu snagu na spoljašnjem otporu kola može dati akumulator elektromotorne sile 10V i unutrašnjeg otpora 1Ω ? Koliki je pri tome stepen korisnog dejstva kola?